

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๘๐๔.๓/๑๔๒๕

(กบ) ๕/๑๒๓
๑๕ มี.ค. ๕๓

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่..... ๔๔/๑
วันที่ ๒๖ มี.ค. ๕๓ เวลา ๖.๑๓

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕๒ ซอยพหลโยธิน ๑ ถนนพหลโยธิน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

ท ๖

๔๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่องเพื่อ พิจารณาจาร

เรื่องที่ ๔

เรื่อง รายงานสถานการณ์ไฟป่าและการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุควนเครึง จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๒ มี.ย. ๒๕๕๓

ด้วยเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประมวลภาพถ่ายการตรวจราชการพื้นที่ป่าพรุควนเคริง ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรายงานสถานการณ์และผลการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการควบคุมไฟป่าและการแก้ไขปัญหานุกรุกพื้นที่ป่าพรุควนเคริง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

๑. ความเป็นมา

ด้วยเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เดินทางพร้อมด้วยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไปตรวจพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาไฟป่าและการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุควนเคริง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้ร่วมประชุมหารือและตรวจพื้นที่ร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายวิทยา แก้วภราดัย ดร.อภิชาติ การิกานนท์ และนางสาวนริศา อคิเทพรพันธ์) ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช (นายธีระ มินทราศักดิ์) ผู้แทนกองทัพภาคที่ ๔ และหน่วยงานในจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานฝ่ายปกครอง ชลประทาน ปัจฉีปทีดิน พัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พร้อมได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาไฟป่าและการบุกรุกพื้นที่ป่าพรุควนเคริง

๒. เรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณา

ประเด็นข้อเสนอเรื่องเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบ ดังนี้

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของป่าพรุควนเคริง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ป่าพรุควนเคริงเป็นป่าพรุในลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เดิมเป็นพื้นที่ซึ่งเคยเป็นทะเลมา ก่อน แต่ต่อมาได้เกิดหาดสันตอน (Battier beach) ปิดกั้นจึงกลายเป็นพื้นที่ลagoon (Lagoon)

และมีตะกอน...

และมีตะกอนจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังไหหลงมาทับตามจึงกลายเป็นพื้นที่ลากูน (Filled lagoon) เดิมป่าพรุควนเครื่งเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำพื้นใหญ่มีระบบนิเวศน์ผิวดินที่เชื่อมต่อกันทั้งหมด และเชื่อมต่อ กับทะเลน้อยอ่ายจังหวัดพัทลุง ซึ่งเชื่อมโยงกับบริเวณทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลา มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติอย่างหลากหลาย จนเมื่อปี ๒๕๐๕ ได้เกิดพายุไต้ฝุ่นแยเรيدพัดผ่านภาคใต้เป็นเหตุให้ป่าพรุดังเดิมในพื้นที่ป่าพรุควนเครื่งโคลนล้มเสียหายจำนวนมาก ประกอบกับเมื่อมีการเจริญของชุมชนและจำนวนประชากร ได้เพิ่มมากขึ้นความต้องการพื้นที่ทำการมากขึ้น เป็นเหตุให้พื้นที่ป่าพรุควนเครื่งถูกทำลายและบุกรุกจับของดือครอง ทำให้ป่าพรุควนเครื่งถูกแบ่งออกเป็นแปลงเด็กแปลงน้อย จนปี ๒๕๓๕ ได้ประกาศให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติป่าพรุควนเครื่งซึ่งเคยเป็นป่าพรุพื้นใหญ่ถูกแบ่งแยกเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๔ ป่า และต่อมาเมื่อรัฐบาลมีนโยบายอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกกฎหมายต้องการให้แก่ประชาชนเพื่อนำไปปฏิรูปที่ดิน ป่าพรุควนเครื่งจึงถูกแบ่งแยกออกไปอีก ปัจจุบันจึงเหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรที่กันออกจากเขตที่ได้ปฏิรูปที่ดินแล้วและไม่มีภาระผูกพันใดรวมทั้งที่ได้กำหนดเป็นเขตอนุรักษ์ (Zone C) แล้วจำนวน ๔ ป่า ได้แก่ ป่าคลองทราย – ปากอง ป่าหมายเลข ๑๐๒ แปลงที่ ๑ ป่าคลองคึ่ง และป่าท่าช้างขาม ซึ่งได้จำแนกได้ตามกฎหมายเป็นป่าไม้ของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓๕๔,๓๓๕ ไร่ ป่าไม้ถาวรของชาติตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๑๖ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๗๙,๒๗๕ ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมาย มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๖๕,๘๒๕ - ๒ - ๐ ไร่ และป่าสงวนแห่งชาติริบกีนจาก สปก. เนื้อที่ ๑๐๕,๖๕๖ - ๑ - ๒๙ ไร่ ป่าพรุควนเครื่งอยู่ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพินูลย์ และอำเภอหัวไทร พื้นที่ดังกล่าวได้มีประกาศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชะอวดและอำเภอหัวไทร เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ และเตรียมการที่จะประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อส้อ ในพื้นที่อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ เนื้อที่ ๖๕,๔๕๔ ไร่

๒.๒ สภาพปัญหาการเกิดไฟป่า

สถานการณ์การเกิดไฟป่าบริเวณป่าพรุควนเครื่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เริ่มนี้ไฟใหม่ป่าตั้งแต่ช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน สาเหตุจากปริมาณน้ำในป่าพรุลดลงมากเนื่องจากภัยแล้ง ประกอบกับการบุกรุกเผาถางและเผาป่าสมบูรณ์ ปัจจุบันไฟไหม้ทำความเสียหายแก่ป่าพรุไปแล้ว ๑๓,๐๕๓ ไร่ อยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อส้อ ท้องที่อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๓ สภาพปัญหา...

๒.๓ สถาบันการนักกรุกพื้นที่ป่าพaru

สถานการณ์การนักกรุกพื้นที่ป่าพaru พบร่วมกับการนักกรุกเพื่อทางป่าดันเส้นด้าว เพื่อปรับสถาบันพื้นที่และบุคคลร่องปลูกป่าล้มนำมันเป็นบริเวณกว้าง โดยปัจจุบันพื้นที่ป่าพaru ได้ถูกนักกรุกและถูกดำเนินคดีไปแล้วกว่า ๓,๐๐๐ ไร่ และมีพื้นที่บุกรุกอีกจำนวนหนึ่งซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบเนื่องจากมีการอ้างเอกสารแสดงสิทธิ์การครอบครองที่ดิน เช่น สค.๑ สถาบันฯ นส.๓ ก และโฉนดที่ดินทั้งนี้จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า ในพื้นที่ป่าพaru มีการอ้าง สค.๑ ถึง ๘๐๐ ราย และ สปก. ๔-๐๑ อีกเป็นจำนวนมาก โดยทางเจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดนราธิวาส ได้แจ้งว่าปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินงานของ สปก. อญช. ๕,๕๕๗ ไร่ และจัดให้รายภูริไปแล้ว ๓,๒๐๕ ไร่

๒.๔ แนวทางการแก้ไขปัญหาไฟป่าและการนักกรุกพื้นที่ป่าพaru

๒.๔.๑ หยุดยั้งการนักกรุกพื้นที่ป่าพaru และดับไฟป่า โดยให้เจ้าหน้าที่กรมอุทัยฯ แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สนธิกำลังประสานหน่วยงานกรมป่าไม้ ฝ่ายปกครอง และกองทัพภาคที่ ๔ จัดชุดลาดตระเวนป้องกันและปราบปราม ให้ครอบคลุมพื้นที่ เพื่อป้องกันการนักกรุกและการลักลอบบุกรุกไฟเผาป่า หากพบการกระทำผิดให้ดำเนินการโดยเฉียบขาด และให้ประสานหน่วยงานภายในจังหวัด นราธิวาส จัดชุดปืนน้ำและสายสั่งน้ำให้กระจายทั่วพื้นที่ป่าพaru โดยรอบ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนเชลิคองเปเตอร์ทึ่งน้ำ เพื่อดับไฟป่าลงให้ได้

๒.๔.๒ มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาสเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบแก้ไขปัญหาไฟป่าและการนักกรุกพื้นที่ป่าพaru ควบคู่ริบ โดยให้ดำเนินการตรวจสอบการถือครองพื้นที่ป่าพaru ของรายภูริที่มีการอ้าง สค.๑ สปก.๔-๐๑ นส.๓ ก และโฉนดที่ดิน ว่าเป็นเอกสารโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ หากพิสูจน์ด้วยภาพถ่ายทางอากาศแล้วพบว่า ไม่มีการทำประโยชน์มา ก่อนให้ยกเลิกหรือเพิกถอนเสียทั้งหมด ในกรณีพื้นที่ที่มีการนักกรุกปลูกต้นปาล์มน้ำมัน ยางพารา ถ้าพิสูจน์ได้ว่า เป็นการครอบครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายให้ดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาทั้งผู้บุกรุกและผู้ว่าจ้าง พร้อมให้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง และพืชผลอาสินออกให้หมดและดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ให้กลับคืนเป็นสภาพป่าพaru ดังเดิม สำหรับการระวางขึ้นเงินเขตหรือการสอบสวนสิทธิ์เพื่อออกเอกสารสิทธิ์ ขอให้จังหวัดนราธิวาสส่งเรื่องให้หน่วยงานส่วนกลางตรวจสอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดแล้ว

๒.๔.๓ การดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการกระทำการทำผิดกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ในพื้นที่ป่าพaru ควบคู่ริบ ขอให้ดำเนินการโดยเฉียบขาด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้อัยการร้องขอต่อศาลให้รับรอง กลางในคดีการกระทำการทำผิดบุกรุกพื้นที่ป่าพaru และคดีเกี่ยวกับการป่าไม้ทุกคดี โดยให้เป็นคุลียพินิจและอำนาจ

ของศาล...

ของศาลในการพิจารณาคืนของกลางระหว่างคดี พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้รายภูมและเข้าของของกลางในคดีทราบว่า การนำอุปกรณ์หรือเครื่องจักรเข้าไปในพื้นที่ป่าพ犹 ถือว่าเป็นการสนับสนุนการกระทำผิดกฎหมาย

๒.๔.๔ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประสานกับกรมชลประทาน รื้อฟื้นโครงการพัฒนาระบบชลประทานในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เนื่องจากเป็นแนวทางที่จะผันน้ำและปรับระดับน้ำของป่าพ犹 ให้เป็นไปตามธรรมชาติอันจะเป็นการแก้ไขปัญหาไฟป่าอย่างยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน ทั้งนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะติดตามความก้าวหน้าตามแนวทางแก้ไขปัญหาแล้วรายงานคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิจติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อนุมัติ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี
๒๖ ม. ๒๘

ทราบเรียน นรม. ผ่าน รอง นรม. (๒๐๗๙/กมฯ/กน)
..... กมฯ. กส. เมื่อว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น
เร่งด่วน ตาม ม. ๙ แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการเสนอเรื่องฯ และขอให้
นำเสนอ ครม. เป็นวาระจริงในวันที่ ๒๒ ม. ๕๓
หากเห็นชอบด้วย ขอได้โปรดอนุมัติให้เสนอ ครม. พิจารณา
เป็นวาระจริง ตามที่ ๒๒ ม. กส. เสนอ

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
สำนักป้องกัน ปราบปราม และควบคุมไฟป่า
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๐๓๗๗ ๗๐๗๑
โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๗๕๘๒